

**SPRAWOZDANIE DZIEKANA
WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO SEKCJA W TARNOWIE
UPJPII W KRAKOWIE ZA ROK 2010/2011**

Ekscelencjo, Księża Biskupie, Wielki Wicekanclerzu,
Ekscelencje, Księża Biskupi, Wikariusze Generalni,
Przedstawiciele władz samorządowych i lokalnych, Magnificencje Pa-
nowie Rektorzy tarnowskich uczelni oraz Księża Rektorzy seminariów
duchownych, dostojni Goście; czcigodni Nauczyciele akademicki Wy-
działu Teologicznego Sekcja w Tarnowie; drogie Siostry Zakonne; dro-
dzy Studenci!

1. *Sciat ut serviat* – „wiedzieć, by służyć” Tak właśnie brzmi motto Międzynarodowej Federacji Uniwersytetów Katolickich. Dlaczego *sciat ut serviat* – „wiedzieć, by służyć”? Oto w kulturze, którą znamionuje „brak mądrości, refleksji i myśli zdolnej dokonać syntezy wskazującej kierunek” – jak określa ten właśnie stan Ojciec Święty Benedykt XVI w encyklice *Caritas in veritate* (nr 31), uniwersytety katolickie, wierne swej tożsamości, której cechą jest inspiracja chrześcijańska, są powołane do propagowania „nowej syntezy humanistycznej” (tamże, nr 21), wiedzy zdolnej „ukierunkować człowieka w świetle pierwszych zasad i jego ostatecznych celów” (tamże, nr 30), wiedzy oświeconej wiarą.

Na niezastąpioną rolę wydziałów kościelnych i uniwersytetów katolickich w Kościele i w społeczeństwie zwrócił uwagę już Sobór Watykański II w deklaracji *Gravissimum educationis*, kiedy wzywał wydziały kościelne do zgłębiania różnych dziedzin nauk teologicznych w celu lepszego zrozumienia Objawienia, poznawania dziedzictwa mądrości chrześcijańskiej, wspierania dialogu ekumenicznego i międzyreligijnego oraz znajdowania odpowiedzi na rodzące się pytania w dziedzinie kultury. Ten sam dokument soborowy zachęcał do tworzenia uniwersytetów katolickich w różnych częściach świata, a przede wszystkim do dbania o ich wysoki poziom nauczania, aby kształcić ludzi pragnących zdobywać wiedzę, gotowych dawać światu świadectwo swojej wiary i podejmować odpowiedzialne zadania w społeczeństwie. Zachęta Soboru spotkała się w Kościele z szerokim oddźwiękiem. Obecnie istnieje ponad 1300 uniwersytetów katolickich i około 400 wydziałów kościelnych, rozmieszczonych na wszystkich kontynentach; wiele z nich powstało w ostatnich dziesięcioleciach, są świadectwem coraz większej troski Kościołów partykularnych o kształcenie osób duchownych i świeckich w zakresie kultury i nauki.

Idea *sciat ut serviat* – „wiedzieć, by służyć” – znamionuje również konstytucję apostołską *Sapientia christiana*. Dokument już w pierwszych zdaniach wskazuje na wciąż aktualną, nagłą potrzebę przewycięzania istniejących rozbieżności między wiarą a kulturą i wzywa do wzmożenia wysiłku ewangelizacyjnego w głębokim przekonaniu, że chrześcijańskie Objawienie ma moc przemieniającą, przenikając sposoby myślenia, kryteria oceny, normy działania. Jest ono w stanie oświecić, oczyścić i odnowić obyczaje ludzi i ich kultury.

Po ponad trzydziestu latach zasadnicze wytyczne konstytucji apostołskiej *Sapientia christiana* nadal zachowują aktualność. A wręcz w dzisiejszym społeczeństwie, gdy wiedza staje się coraz bardziej specjalistyczna i branżowa, ale głęboko relatywistyczna, tym bardziej trzeba otworzyć się na „mądrość”, która płynie z Ewangelii. Człowiek bowiem nie jest zdolny w pełni zrozumieć samego siebie i świata bez Jezusa Chrystusa: tylko On ukazuje jego prawdziwą godność, powołanie, ostateczne przeznaczenie i otwiera serce na niezachwianą i trwałą nadzieję.

Dla owocnej realizacji *sciat ut serviat* – „wiedzieć, by służyć” – ważne jest, aby wykładowcy i studenci nigdy nie tracili z oczu celu, do którego mają zdążyć, a mianowicie tego, że mają być narzędziem głoszenia Ewangelii. Lata wyższych studiów kościelnych można porównać do doświadczenia apostołów w czasie życia z Jezusem: przebywając z Nim, poznali prawdę, by potem głosić ją wszędzie. Jednocześnie ważną rzeczą jest, aby pamiętać, że studiowania nauk religijnych nie można nigdy oddzielać od modlitwy, zjednoczenia z Bogiem, kontemplacji – w przeciwnym razie rozważanie Bożych tajemnic może stać się próżnym ćwiczeniem intelektualnym.

2. Motto *sciat ut serviat* – „wiedzieć, by służyć” – jest również dewizą istnienia Wydziału Teologicznego Sekcja w Tamowie Uniwersytetu Papie-

skiego Jana Pawła II w Krakowie. Dla wszystkich tutejszych nauczycieli akademickich oznacza wytrwałą, sumienną i oddaną pracę naukową. Konkretnie osiągnięcia tej pracy raz po raz owocują i zawsze przysparzają najgłębszej satysfakcji. Napawa radością i uznaniem, że profesor naszego wydziału, ks. bp dr hab. Stanisław Budzik, Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski został metropolitą lubelskim, a bp dr Wiesław Lechowicz – Delegatem Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej. Życząc obfitości Bożych łask, polecamy w modlitwie dobremu Bogu osoby naszych Czcigodnych Wykładowców. Niech będzie mi wolno także w tym miejscu wyrazić radość nas wszystkich z nadania ks. dr. hab. Józefowi Stali tytułu naukowego profesora nauk teologicznych. Księżę Profesorze Józefie – niech ten osobisty sukces owocuje również we wspólnocie akademickiej nie tylko w Tarnowie, Polsce czy Europie. Jednocześnie pragnę zauważyć, że decyzją Rady Wydziału Teologicznego Sekcja w Tarnowie Księdzu Profesorowi została powierzona nowoutworzona funkcja prodziekana do spraw nauki, rozwoju i współpracy zagranicznej. Naszą radość i gratulacje kierujemy także do odznaczonych nagrodą rektorską za działalność naukowo-dydaktyczną Wydziału Teologicznego Sekcja w Tarnowie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Są to: ks. dr hab. Stanisław Sojka, prof. UPJPII, ks. dr hab. Tomasz Rozkrut, prof. UPJPII, ks. dr hab. Henryk Szmulewicz, prof. UPJPII oraz ks. dr Robert Kantor.

Motto *sciat ut serviat* – „wiedzieć, by służyć” – to konkretna działalność naukowa wydziału. W minionym roku zorganizowano jedną międzynarodową konferencję naukową *Zaangażowanie diecezji tarnowskiej w duszpasterstwo polonijne* (Tarnów, 9 sierpnia 2011 r.); 4 ogólnopolskie konferencje naukowe: *Symposium biblistów polskich* (Tarnów, 7-9 września 2010 r.), *W trosce o rozwój dobrego społeczeństwa* (Tarnów, 25 listopada 2010 r.), *UT GAUDENS CATECHIZEM – „Abym radośnie katechizował” 10. rocznica śmierci biskupa Piotra Longina Bednarczyka, biskupa pomocniczego diecezji tarnowskiej* (Tarnów, 10 marca 2011 r.); *Rodzina jako środowisko wychowania religijnego* (Tarnów, 10 maja 2011 r.). Należy również wymienić 6 ogólnopolskich konferencji naukowych poza WTST zorganizowanych przez nauczycieli akademickich WTST: *XV lat Wspólnot dla Intronizacji Najświętszego Serca Pana Jezusa Króla królów i Pana panów – Kraków 1995-2010* (Kraków – Łagiewniki, 12-13 września 2010 r.); *Najświętsze Serce Jezusa i serce chrześcijanina*, (Częstochowa – Jasna Góra, 29 czerwca – 1 lipca 2011 r.); *Aktualna sytuacja w rolnictwie – przyszłość wspólnej polityki rolnej po roku 2013. Elementy powinnościowe zachowania dziedzictwa kulturowego polskiej wsi* (Konstancin Jeziorna koło Warszawy, 14-17 marca 2011 r.); *Katecheza i wychowanie w XXI wieku* (Łomża, 14 maja 2011 r.); *Zalety oraz wady kanonicznego procesu o stwierdzenie nieważności małżeństwa* (Gródek nad Dunajcem, 13-14 czerwca 2011 r.); *Ortodoksja, herezja, schizma w Kościele starożytnym. W 1600. rocznicę dysputy św. Augustyna z donatystami w 411 r.* (Stary Sącz, 20-21 września 2011 r.).

W ramach publikacji naukowych ukazały się monografie, a w tym: 6 recenzowanych monografii autorskich w języku polskim, 1 recenzowana praca zbiorowa w języku angielskim oraz 9 recenzowanych prac zbiorowych w języku polskim. Na bogaty dorobek artykułów składają się: 1 artykuł w języku niemieckim opublikowany w czasopiśmie wyróżnionym w ramach tzw. listy europejskiej; 41 artykułów w języku polskim opublikowanych w czasopismach recenzowanych wymienionych w wykazie ministra; 61 artykułów opublikowanych w recenzowanych pracach zbiorowych; 85 haseł opublikowanych w encyklopediach i słownikach.

Warto również podkreślić, iż oprócz artykułu opublikowanego w periodyku zamieszczonym na tzw. liście europejskiej, w językach obcych opublikowano także: 1 artykuł w języku włoskim w pracy zbiorowej w języku włoskim wydanej w Rzymie; 1 artykuł w języku słowackim w pracy zbiorowej w języku słowackim wydanej w Trnawie; 2 artykuły w języku niemieckim opublikowane w periodykach polskich; 2 artykuły w języku angielskim opublikowane w pracy zbiorowej w języku angielskim wydanej w Polsce.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni WTST wyniki poszukiwań naukowych między innymi zamieszczają w prowadzonych i ukazujących się systematycznie kilkunastu seriach, w których do dzisiaj ukazało się blisko dwieście publikacji naukowych: „Academica”, „Rozprawy Naukowe”, „Edukacja Dzisiaj. Problemy i Wyzwania”, „Quaestiones ad disputandum”, „Formatio Permanens”, „Ogólnopolskie Forum Sądowe”, „sąddecka Góra Tabor”, „Thologumena”, „Bibliotheca Tarnoviensis”, „W Kręgu Słowa”, „Krag Biblijny”, „Poznając Biblię”, „Duszpasterski Komentarz do Nowego Testamentu”, „Scripturae Lumen”, „Formacja Socjalna”

Dorobek uczelni obejmuje również uzyskany przez ks. dr. Ryszarda Biernata stopień naukowy doktora nauk teologicznych – jest to drugi w historii WTST doktorat obroniony na naszej uczelni.

Pośród powstających projektów należy wymienić: „W kierunku integralnej edukacji religijnej w rodzinie. Próba refleksji nad nauczaniem Jana Pawła II w kontekście polskich uwarunkowań”, „Synod Biskupów w Kościele posoborowym”, „Dzieci z Janem Pawłem II” oraz „Osoba i wyzwania” – projekt przy wsparciu Gminy Miasta Tarnowa – Urzędu Miasta Tarnowa. Należy także podkreślić wieloletnie zaangażowanie naszych wykładowców w działalność Komisji Duchowieństwa Episkopatu Polski – Sekcja Stałej Formacji Kapłańskiej. Owocem wspólnej pracy jest uznana w środowisku kapłańskim seria „Formatio Permanens”, redagowana przez ks. dr. Adama Kokoszkę.

W ramach programu „Erasmus” WTST koordynator wydziałowy podpisał umowy z następującymi czterema uniwersytetami: Univerza v Ljubljani (University of Ljubljana), Univerzita Karlova v Praze (Charles University in Prague), Katolícka Univerzita v Ružomberku (The Catholic University in Ružomberok), Universidade Católica Portuguesa (Catholic University of Portugal).

W ubiegłym roku w programie „Erasmus” 2 studentki uczestniczyły w jednosemestralnej wymianie w Ljublanie oraz 1 student przebywał przez okres 3 miesięcy na praktyce w Wiedniu.

W ubiegłym roku w programie „Erasmus” w ramach wymiany nauczycieli akademickich ks. prof. dr hab. J. Stala prowadził zajęcia w Univerza v Ljubljani (University of Ljubljana) oraz w Katolícka Univerzita v Ružomberku (The Catholic University in Ružomberok), a także uczestniczył w tzw. wizycie przygotowawczej w Universidade Católica Portuguesa (Catholic University of Portugal) – co zaowocowało podpisaniem umowy programu „Erasmus” naszych wydziałów.

Nawiązane kontakty m.in. w programie „Erasmus” oraz inne kontakty międzynarodowe zaowocowały powstaniem periodyku „The Person and the Challenges: The Journal of Theology, Education, Canon Law and Social Studies Inspired by Pope John Paul II”. Jest to recenzowane pismo naukowe wydawane w celu upowszechniania międzynarodowych badań w zakresie teologii, edukacji, prawa kanonicznego i studiów społecznych inspirowanych osobą i nauczaniem papieża Jana Pawła II, podejmujące dyskusję dotyczącą zagadnień z zakresu powyższych i innych zbliżonych dziedzin. Periodyk – półrocznik jest wydawany przez pracowników naukowych WTST od 2011 r., czyli roku beatyfikacji Ojca Świętego Jana Pawła II. Ukazały się dwa pierwsze numery periodyku. To drugi, po „Tarnowskich Studiach Teologicznych”, periodyk wydawany przez pracowników naukowych WTST.

Obraz działalności uczelni dopełnia się w trosce o powstanie nowej strony internetowej Wydziału Teologicznego Sekcja w Tarnowie oraz cyklu audycji o uczelni w Radiu RDN Małopolska.

3. Podczas Mszy św. beatyfikacyjnej Johna Henry Newmana Ojciec Święty Benedykt XVI przypomniał słowa błogosławionego kardynała, który pośród wielu trosk dyktowanych współczesnym kontekstem społeczno-kulturowym wypowiedział i tę: „Potrzeba nam ludzi świeckich, którzy nie są arogancy, pochopni w słowach i polemiczni, lecz znają swoją religię, utożsamiają się z nią, wiedzą, o co im chodzi, wiedzą, co posiadają, a czego nie; ludzi, którzy znają *Credo* tak dobrze, że mogą je wyjaśniać, którzy tyle wiedzą o historii, że potrafią jej bronić” Dziś, przeżywając jubileusz 225-lecia istnienia diecezji tarnowskiej, a jednocześnie 190. rok obecności naszej uczelni w pejzażu tarnowskiego grodu, pytamy: jak mają wyglądać owocne działania w przyszłości? Odpowiedź wydaje się bardzo konkretna i klarowna: jutro naszej uczelni to nadal wytrwały styl owocnej pracy naukowej wszystkich zaangażowanych w funkcjonowanie tej instytucji tak, by świadomość istnienia Wydziału Teologicznego Sekcja w Tarnowie utrwalała się i wzrastała nie tylko w myśli naukowej naszego regionu, ale także w Polsce, Europie, a nawet poza. Brzmi to więc jak swoisty imperatyw nadający rytm pracy każdego z nas – tak wykładowców, jak i studentów.

Należy też – w kontekście myśli błogosławionego kardynała zatroskanego o dojrzały laikat – dodać, że jutro naszej uczelni powinno jeszcze bardziej

związać się z systematyczną pracą nad kształtowaniem duchowości laikatu; duchowości zdolnej do odważnej konfrontacji ze współczesnymi tendencjami kulturowo-społecznymi, po których zbyt często pozostaje zgubna, wręcz nihilistyczna pustka, nie wróżąca drogi jakiegokolwiek rozwoju tak poszczególnym ludziom, jak i całym społecznościom. Osobiście odczytuję to jako wyraźny sygnał do podjęcia przez uczelnię cyklu sympozjów organizowanych w różnych miejscach diecezji, a mających na celu przekaz wiedzy teologicznej, ocenę zjawisk społeczno-kulturowych, wyrażenie głosu środowisk naukowych w kluczowych i dyskutowanych problemach oraz zgłębianie duchowości chrześcijańskiej stosownie do pojawiających się wyzwań. Dlatego też w tym roku uczelnia podejmie wszelkie starania, by sympozja tego rodzaju zaproponować licznym diecezjanom od lat ofiarnie zaangażowanym w ruchach i stowarzyszeniach katolickich. A wszystko w tym celu, by każdy świecki mógł za wspomnianym błogosławionym kardynałem powtarzać: „Jestem ogniwem w łańcuchu, spoiwem łączącym osoby. On nie stworzył mnie na próżno. Będę czynił dobrze, będę wykonywał zadanie, które mi zlecił; stanę się aniołem pokoju, apostołem prawdy, tutaj, gdzie żyję”

4. Funkcjonowanie każdej uczelni to wytrwała, ofiarna i mozolna praca wielu konkretnych osób; praca, wobec której należy wypowiedzieć słowo „dziękuję” Eksceleńco, Księżę Biskupie Ordynariuszu, Wielki Wicekanclerzu, proszę w tym miejscu przyjąć wypowiedziane przez każdego z nas słowo „dziękuję” Proszę przyjąć nasze podziękowanie za inicjatywy dynamizujące nasze środowisko uczelniane – oprócz podpowiedzi i sugestii oraz stałej ojcowskiej troski jest to oddany w tym roku obiekt biblioteki naukowej, który będzie służył także wydziałowi i środowisku miasta Tarnowa.

Słowo „dziękuję” pragnę skierować do wszystkich nauczycieli akademickich, którzy swoją codzienną pracą naukową przyczyniali się do pomyślnych wyników minionego roku akademickiego. Na ręce Księdza Rektora Wyższego Seminarium Duchownego składam wyrazy naszej wdzięczności za każde zaangażowanie się wspólnoty seminaryjnej w przygotowanie wszystkiego, co zapewnia możliwość zachowania właściwego rytmu pracy wydziału – przeprowadzanych wykładów oraz organizowanych konferencji i sympozjów.

5. Na koniec pragnę gorąco podziękować za każdą życzliwość dla naszego wydziału ze strony władz administracji państwowej i samorządowych lokalnych oraz uczelni tarnowskich, zwłaszcza Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej. Najpiękniejsze oblicze Tarnowa to owoc dobrej woli, owocnej współpracy i wzajemnej życzliwości wszystkich osób budujących dzień po dniu wspólnotę tarnowskiego środowiska.

Rok akademicki 2011/2012, a 190. w dziejach naszej uczelni ogłaszam za otwarty.

Quod bonum, felix, faustum, fortunatumque sit.

Ks. Ireneusz Stolarczyk